

VAIKUTETAAN YHDESSÄ, JOTTA JOKAISEN ON HYVÄ HENGITTÄÄ

Hengityслиiton viestit eduskuntavaaliehdokkaille

1. VARMISTETAAN HOIDON SAAVUTETTAVUUS JA JATKUVUUS

Suomalaisten luottamusta palvelujärjestelmään on vahvistettava. Sosiaali- ja terveystalvelujen toimivuus kokonaisuutena on varmistettava pitkäaikaissairautta sairastaville. Vaikuttava ja oikea-aikainen hoito on kustannustehokasta.

Uniapnean, astman, keuhkohtaumataudin ja harvinaisten hengityssairauksien varhainen diagnoosi, hoito ja omahoidon tuki vaikuttaa työ- ja toimintakykyyn. Joka 5. suomalaisella on ajoittaisia hengityshäiriötä tai hengityssairaus.

Hengityssairautta sairastavalla on oikeus saavutettaviin perustalveluihin yhdenvertaisesti joka puolella Suomea.

- ▶ Turvataan nopea hoitoon pääsy: hoitotakuu 14 päivään. Muistetaan, että digitaaliset talvelut ovat tehokkaita ainoastaan, silloin kun ne soveltuvat asiakkaan/potilaan tarpeeseen ja hän osaa niitä käyttää.
- ▶ Alennetaan omavastuita. Siirretään asiakasmaksujen vuosiomavastuun seuranta asiakkaan harteilta hyvinvointialueille.
- ▶ Varmistetaan hoidon jatkuvuus. Moniammatillinen yhteistyö tarvitaan tukemaan paljon talveluja tarvitsevia. Sosiaalityön talvelut on oltava osa hoitopolkua.
- ▶ Huomioidaan järjestöjen toiminta osana hoitopolkua.
- ▶ Otetaan käyttöön kansalliset laatu- ja vaikuttavuusmittarit.

2. PIDETÄÄN HUOLTA KAIKKIEN TOIMINTAKYVYSTÄ

Fyysinen aktiivisuus ja arkiliikunta ovat keskeisimpiä tekijöitä hengityssairauksien ehkäisyssä ja hoidossa. Soveltavan liikunnan ja toimintakyvyn ylläpidon tarve kasvaa.

- ▶ Turvataan pitkäaikaissairautta sairastavien mahdollisuudet saada elintalpaohjausta.
- ▶ Varmistetaan kohdennettu tuki soveltavan liikunnan järjestämiseen.
- ▶ Varmistetaan aktiivinen ja kestävä liikkuminen: kävely- ja pyöräilymahdollisuudet on oltava kunnossa sekä tuetaan joukkoliikennettä. Samalla on vähennättävä liikenteen pienhiukkaspäästöjä, mikä parantaa ilmanlaatua ja vähentää riskiä sairastua hengityssairauksiin.

3. TEHDÄN TERVEELLISET VALINNAT HELPOIKSI

Ehkäistään sairastumisriskiä tekemällä terveellisistä valinnoista helppoja. Tupakointi ja nikotiinin käyttö muuttavat kehittyvien keuhkojen ja aivojen rakennetta. Tupakointi on merkittävin syy keuhko-
ahtaumatautiin sairastumiseen. Tupakoinnin yhteiskunnalliset kustannukset nousevat noin 1,3 miljardiin (2020).

Suomalaiset ovat Euroopan kolmanneksi lihavin kansa. Jo ylipaino lisää riskiä sairastua hengityssairauksiin. Lihavuuden vähentämiseen tarvitaan erilaisia yhteiskunnallisia toimia.

- ▶ Kiristetään tupakka- ja nikotiinituotteiden verotusta ja rajoitetaan niiden matkustajatuontia. Alennetaan nikotiinipussien suurinta sallittua nikotiinimäärää. Nostetaan nikotiinituotteiden ostoikäraja 20 vuoteen ja kielletään nikotiinipusseissa muut maut kuin tupakka.
- ▶ Tuetaan tupakka- ja nikotiinituotteiden käytön lopettamista. Lisätään savuttomia elinympäristöjä. Jokaisen on saatava asua savuttomassa kodissa.
- ▶ Tuetaan terveellistä ravitsemusta luomalla laaja-alainen ja kaikki tuoteryhmät kattava sokerivero.
- ▶ Kehitetään kuntien ja hyvinvointialueiden kannustimia sairauksien ennalta ehkäisemiseksi. Kasvatetaan hyte-kertoimen painoarvoa.

Turvataan terveellinen elinympäristö ja luontoyhteys

Moni päätös vaikuttaa samalla sekä ilmastoon että hengitysterveyteen. Saavutettavat viheralueet lisäävät arkiliikunnan määrää, toimivat hiilinieluinä ja hulevesien imeytymispaikkoina.

Erytisesti iäkkäiden ja pitkäaikaissairautta sairastavien toimintakyky ja osallisuus pysyvät yllä, kun ympärillä on lähiluontoa ja julkista liikennettä.

- ▶ Terveiden ja ympäristön tilan yhteydet on otettava huomioon kaikilla politiikan sektoreilla.
- ▶ Turvataan monimuotoinen lähiluonto ja viheralueet lähellä asutusta. Luonnon terveysvaikutuksiin sisältyy muun muassa immuunipuolustuksen vahvistaminen, mikä ehkäisee allergioita ja astmaa.
- ▶ Varmistetaan kansallisen Terveyttä luonnosta -ohjelman resurssit. Sen avulla kannustetaan ja annetaan kansalaisille keinoja tukea terveyttään. Terveiden ylläpito ja onnistunut omahoito säästävät terveydenhuollon kustannuksia.
- ▶ Sitoudutaan noudattamaan WHO:n ilmanlaadun raja-arvoja.
- ▶ Palautetaan kunnille velvoite tehdä ilmastosuunnitelmat.

4. TUKEA KORJAUSVELAN SELÄTTÄMISEEN

On kestäväntä, että asuinrakennusten korjausvelka on kasvanut jo 8 miljardiin. Edelleen liian monessa kodissa sisäilmaongelmat ovat merkittävä haaste. Sään ääri-ilmiot lisäävät ihmisten ja rakennusten terveysriskejä tulevina vuosina.

Vaikka omistajilla on vastuu huolehtia asuinrakennuksesta, heillä ei aina ole siihen mahdollisuutta taloudellisista tai muihin voimavaroihin liittyvistä syistä. Kodin sijainti, kertynyt korjausvelka ja mahdolliset riskirakenteet ovat vaikeuttaneet omistajien lainan saamista korjauksiin.

- ▶ Parannetaan ihmisten mahdollisuuksia huoltaa ja korjata kotejaan. Palautetaan avustus kodin kuntotutkimuksen ja perusparannuksen suunnitteluun. Selvitetään mahdollisuutta valtion takaamaan korjauslainaan.
- ▶ Huolehditaan matalan kynnyksen sisäilma- ja korjausneuvontapalveluiden saatavuudesta.